

Vienošanās par labu praksi ārvalstu studējošo piesaistē un studiju nodrošināšanā

*starp Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministriju un
augstākās izglītības iestādēm*

Lai nodrošinātu Latvijas un tās augstākās izglītības starptautisko reputāciju un ārvalstu studējošajiem pozitīvu studiju pieredzi Latvijā, kā arī studijām Latvijā piesaistītu tikai tādu potenciālos studējošos, kuri ir motivēti sistemātiskās studijās iegūt augstākās izglītības diplomu un,

atzīstot, ka mūsdienās augstākās izglītības internacionalizācija ir nozīmīga ikvienas augstākās izglītības iestādes darbā un tā nodrošina nepieciešamību attīstīt studiju programmas un procesu atbilstoši starptautiskajā praksē pieņemtajiem kvalitātes kritērijiem,

dodot iespēju pasniedzējiem paplašināt starptautisko sadarbību, iesaistoties starptautiskos studiju un zinātnes projektos vai programmās un piesaistīt ārvalstu pasniedzējus,

kā arī ikvienam augstākās izglītības iestādes studējošajam Latvijā ārvalstu studējošo klātbūtne dod iespēju apgūt starpkultūru prasmes un bagātināt savu starpkultūru pieredzi gan studiju procesā, gan sabiedriskajā dzīvē;

piekrītot, ka studijas ārvalstīs ir nozīmīgs lēmums ikviena jauna cilvēka dzīvē, par kura īstenošanu daļēju atbildību uzņemas arī augstākā izglītības iestāde;

apņemoties īstenot un nepārtraukti strādāt pie tā, lai ikvienam studējošajam tiktu nodrošinātas kvalitatīvas studijas un mūsdienīga studiju vide,

uzsverot nepieciešamību ārvalstu studējošos iepazīstināt ar Latvijas kultūru un vispusīgi un atbildīgi informēt par Latvijas sabiedrību, dzimumu vienlīdzību un Latvijas Republikas Satversmē nostiprinātajām vērtībām,

augstākās izglītības iestādes, kas parakstījušas šo vienošanos, godprātīgi apņemas ievērot un īstenot šajā vienošanās pausto:

1. Vispārīgie nosacījumi

1.1. Šīs vienošanās mērķis ir noteikt pamatprincipus, ko augstākās izglītības iestādes, kas parakstījušas šo vienošanos, apņemas ievērot un nodrošināt ārvalstu studējošo piesaistes procesā un visā viņu studiju laikā.

1.2. Šie vienošanās principi un paustā apņemšanās attiecas uz visiem starptautiskajiem vai internacionalizācijas pasākumiem, ko īsteno augstākās izglītības

iestāde Latvijā vai starptautiski neatkarīgi no tā, vai pasākums saistīts ar valsts budžeta līdzekļu izlietojumu vai tam ir cits finansējuma avots.

1.3. Ar šo vienošanos augstākās izglītības iestāde savas kompetences ietvaros apņemas sekmēt pozitīvu valsts tēlu un savā darbībā apliecināt, ka Latvijas augstākā izglītība ir starptautiski atzīta, kvalitatīva un konkurētspējīga.

1.4. Augstākās izglītības iestāde ikvienā mārketinga darbībā un reklāmā ārvalstu studējošo piesaistei ievēro godprātību un ētikas principus, sniedzot tikai patiesu informāciju.

1.5. Augstākās izglītības iestāde apņemas nodrošināt, lai ārvalstu studējošais iegūtu pozitīvu pieredzi gan par studijām un studiju procesu augstākās izglītības iestādē, gan sekmēt viņa pozitīvo pieredzi par Latviju un augstākās izglītības sistēmu Latvijā.

1.6. Augstākās izglītības iestāde ārvalstu studējošajiem nodrošina tādas pašas tiesības un pienākumus kā Latvijas studējošajiem, kas noteiktas Latvijas Republikas normatīvajos aktos, starptautiskajās saistībās un iestādes iekšējos noteikumos, tomēr augstākās izglītības iestāde var noteikt papildus prasības, kas saistītas ar drošības vai preventīvu risku novēršanu.

Vienlaikus, palielinoties ārvalstu studējošo plūsmi augstākās izglītības iestādē, Latvijas studējošajiem tiek nodrošināts studiju process un atbalsta serviss tādā pašā kvalitātē kā ārvalstu studējošajiem.

1.7. Augstskolas apņemas nodrošināt, ka informācija par augstākās izglītības iestādes darbības profilu un pašvērtējumu ir pieejama Eiropas Savienības izveidotajā augstākās izglītības iestāžu salīdzinošajā platformā "Multirank".

2. Informācija par studiju iespējām

2.1. Augstākās izglītības iestāde nodrošina, ka potenciālie ārvalstu studējošie laicīgi un pilnā apmērā saņem informāciju par:

2.1.1. augstākās izglītības iestādes un studiju programmas akreditāciju, kas ir pamats valsts atzīta diploma izsniegšanai, un citiem ar studiju kvalitātes nodrošināšanu saistītiem pasākumiem studiju procesā;

2.1.2. iegūstamo grādu atbilstoši Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras (EKI) un *International Standard Classification of Education (ISCED)* līmenim;

2.1.3. studiju programmas ilgumu, kopējo kredītpunktu skaitu Latvijas kredītpunktu un Eiropas kredītpunktu pārnesei sistēmā (ECTS) un studiju kursu pamatplānu, ietverot studiju kursu aprakstus un katra studiju kursa studiju rezultātus, kā arī citus akadēmiskos nosacījumus studiju programmā/procesā, ja attiecināms (piemēram, obligātā prakse, īstermiņa mobilitātes iespējas u.tml.);

2.1.4. uzņemšanas noteikumiem un prasībām, un vispārējām administratīvajām procedūrām;

2.1.5. iepriekšējā izglītībā iegūto izglītības dokumentu atzīšanas kārtību;

2.1.6. studiju maksu un administratīvo procedūru izmaksām, piemēram, reģistrēšanās maksu.

2.2. Augstākās izglītības iestāde nodrošina, ka angļu valodā vai attiecīgajā studiju programmas īstenošanas valodā un latviešu valodā sniegtā informācija par vienādu studiju programmu un tās īstenošanu ir identiska.

2.3. Augstākās izglītības iestāde nodrošina laicīgu informatīvo atbalstu potenciālajiem ārvalstu studējošajiem ne tikai par 2.1. apakšpunktā minētajiem jautājumiem, bet arī par jautājumiem, kas saistīti ar sadzīvi vai dzīvošanu Latvijā.

3. Ārvalstu studējošo atlase

3.1. Augstākās izglītības iestāde potenciālajiem ārvalstu studējošajiem pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības un bakalaura līmeņa studiju programmās izvirza šādus nosacījumus:

3.1.1. augstākās izglītības iestāde izskata iepriekšējā izglītībā iegūtos izglītības dokumentus un tālāk atzīšanai netiek virzīti tādu personu dokumenti, kuri savā izcelsmes valstī ir saņēmuši zemāko sekmīgāko vērtējumu kādā no attiecīgās studiju programmas profilējošiem priekšmetiem;

3.1.2. ja potenciālā ārvalstu studējošā iepriekšējā izglītība iegūta citā valodā, ir nepieciešams starptautiski atzīts sertifikāts vai augstākās izglītības iestāde pati organizē svešvalodas pārbaudi, kas apliecina tās svešvalodas zināšanas, kādā tiek īstenota studiju programma, un to zināšanu līmeni, ko noteikusi augstākās izglītības iestāde;

3.2. Prasības ārvalstu studējošo atlasei augstākā līmeņa studiju programmās (maģistra, doktora) nosaka pati augstākās izglītības iestāde, ņemot vērā atzītu iepriekšējās izglītības diplomu.

3.3. Prasības ārvalstu studējošo atlasē ir vienādas visiem studējošajiem neatkarīgi no viņu izcelsmes valsts.

4. Nosacījumi mārketinga pasākumiem ārvalstu studējošo piesaistē un darbā ar komercaģentiem

4.1. Augstākās izglītības iestāde jebkurā mārketinga un reklāmas pasākumā nodrošina, ka visa sniegtā informācija potenciālajiem ārvalstu studējošajiem ir patiesa un nerada maldinošu iespaidu.

4.2. Ja augstākās izglītības iestāde izmanto komercaģentus, tad augstākās izglītības iestāde sadarbībā ar katru komercaģentu veic atbilstošus pasākumus, lai arī viņi ievēro šajā vienošanās ietvertos principus, ciktāl tas attiecas uz komercaģentu īstenojamajām darbībām studējošo piesaistē.

4.3. Augstākās izglītības iestāde sniedz informāciju Latvijas diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām par tiem komercaģentiem, kuri ir tiesīgi to akreditācijas valstīs veikt studentu piesaisti.

4.4. Augstākās izglītības iestāde regulāri aptaujā studējošos par komercaģentu īstenoto praksi un to izvērtē. Augstākās izglītības iestāde sekmē komercaģentu labu praksi potenciālo studentu piesaistē.

4.5. Ārvalstu studējošie studiju maksu un citas administratīvās izmaksas maksā tieši uzņemošajai augstākās izglītības iestādei vai attiecīgajai valsts iestādei.

4.6. Augstākās izglītības iestāde no potenciālā ārvalstu studējošā nevar pieprasīt studiju maksu, pirms nav pieņemts pozitīvs lēmums par viņa studiju uzsākšanu.

5. Studiju un vides atbalsta nodrošināšana

5.1. Augstākās izglītības iestāde uzņemtajam (imatrikulētajam) studējošajam nosūta apliecinājuma vēstuli par uzņemšanu attiecīgajā studiju programmā un augstākās izglītības iestādē.

5.2. Augstākās izglītības iestāde studējošajam pirms ierašanās Latvijā nosūta šādu pamatinformāciju: akadēmiskais kalendārs un studiju organizācija; nepieciešamie dokumenti, vīzas un uzturēšanās atļaujas kārtošanas procedūras, rekomendējamie ceļošanas veidi.

5.3. Augstākās izglītības iestāde organizē starptautisko nodaļas/ dienestu darbu tā, lai studējošajam pirms ierašanās Latvijā ir iespējams saņemt atbildes uz viņa interesējošajiem jautājumiem ne tikai par studijām, bet arī par dzīvi un sadzīvi Latvijā, piemēram, piesaistot brīvprātīgos, asistentus prakses ietvaros, Latvijas vai jau esošos ārvalstu studējošos, kuri arī pirmajās nedēļās sniedz nepieciešamo atbalstu ārvalstu studējošajam iejusties Latvijā.

5.4. Studiju sākumā pēc ārvalstu studējošā ierašanās Latvijā augstākās izglītības iestāde studējošajam individuāli vai studējošo grupai organizē informatīvo dienu/-as klātienē, kurā sniedz vispārēju informāciju par Latviju un attiecīgo pilsētu, augstākās izglītības iestādi, studiju procesu un studējošo dzīvi. Šajā informatīvajā dienā/-ās studējošie saņem plašu un praktiski noderīgu informāciju par iespējām saņemt veselības aprūpi, drošības jautājumiem, informāciju par ārkārtas situāciju dienestiem, brīvā laika pavadīšanas iespējām un sabiedrisko transportu.

5.5. Augstākās izglītības iestāde izskata iespēju piedāvāt ārvalstu studējošajiem pamatkursu latviešu valodā arī gadījumos, kad to nenosaka Augstskolu likums, vai informē studējošos par iespējām apgūt latviešu valodu pašmācības ceļā interneta vidē un izmantojot citus mācību līdzekļus.

Augstākās izglītības iestāde ārvalstu studējošam nodrošina studiju kursus, kas veido priekšstatu par Latvijas kultūru, identitāti un veicina ārvalstu studentu integrēšanos Latvijas kultūrtelpā.

5.6. Augstākās izglītības iestāde ar katru ārvalstu studējošo noslēdz studiju līgumu, kurā noteiktas viņa tiesības un pienākumi, studiju maksa un tās samaksas kārtība, kā arī augstākās izglītības iestādes tiesības un pienākumi.

5.7. Augstākās izglītības iestāde nodrošina, ka studiju programmas ārvalstu studējošajiem īsteno kvalificēti pasniedzēji, kuru studiju programmas īstenošanas svešvalodu līmenis ir vismaz C1, nepieciešamības gadījumā nodrošinot svešvalodas kursus.

5.8. Augstākās izglītības iestāde rūpējas un sekmē, lai atbilstošs svešvalodu zināšanu līmenis ir ne tikai docētājiem un starptautiskās nodaļas/dienestu darbiniekiem, bet arī pārējam augstākās izglītības iestādes personālam, t.sk. tehniskajam, kuri strādā ar ārvalstu studējošajiem.

5.9. Augstākās izglītības iestāde organizē mācību kursu/-us gan docētājiem, gan administratīvajam un tehniskajam personālam par starpkultūru komunikāciju un dažādu kultūru atšķirībām, lai sekmētu viņu izpratni par to, kas jāņem vērā, strādājot ar studējošajiem no dažādām valstīm un kultūrām.

5.10. Ja augstākās izglītības iestāde Latvijas studējošajiem piedāvā atbalsta servisa iespējas, piemēram, karjeras atbalstu vai psihologa konsultācijas, tad augstākās izglītības iestāde šādas iespējas/servisu nodrošina arī ārvalstu studējošajiem attiecīgajā svešvalodā.

5.11. Izlases veidā ne retāk kā reizi semestrī tiek apjautāta noteikta ārvalstu studējošo grupa, lai iegūtu informāciju par viņu apmierinātību ar studiju kvalitāti un procesu, kā arī problēmām, ar kurām viņiem ir nācies saskarties studijās vai sadzīvē. Šo informāciju augstākās izglītības iestāde analizē un izmanto studiju procesa un studiju vides uzlabošanā.

6. Sadarbība ar ministriju un valsts pārvaldes institūcijām

6.1. Vienošanos parakstījušās augstākās izglītības iestādes tiek iekļautas par valsts budžeta līdzekļiem īstenotos mārketinga un citos informatīvos pasākumos Latvijā un ārvalstīs.

6.2. Izglītības un zinātnes ministrija šo vienošanos parakstījušās augstākās izglītības iestādes, ņemot vērā to intereses un atbilstoši ārvalstu vizītes programmai, iekļauj tās oficiālo delegāciju sastāvā un to pārstāvjus aicina piedalīties Latvijā notiekošajās ārvalstu pārstāvju vizītēs, ja attiecināms.

6.3. Izglītības un zinātnes ministrija šo vienošanos publicē ministrijas mājas lapā latviešu un angļu valodā, kā arī ievieto šo informāciju citos publiskos informācijas nesējos, kas popularizē studiju iespējas Latvijas augstākās izglītības iestādēs.

6.4. Augstākās izglītības iestādes, kas parakstījušas šo Vienošanos, var tikt iekļautas citos valsts līmeni prezentējošos pasākumos vai atbalstošos augstākās izglītības eksporta pasākumos.

6.5. Latvijas diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības ārzemēs sniedz augstākās izglītības iestādēm to rīcībā esošu informāciju par iespējamu komercaģentu negodprātīgu rīcību vai īstenotu negodīgu praksi potenciālo studentu piesaistē.

6.6. Ja studējošais, kura izcelsmes valsts ir ārpus Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomiskās zonas valstīm, regulāri vai ilgstoši neapmeklē augstākās izglītības iestādes attiecīgo studiju programmu, augstākās izglītības iestāde apņemas informēt Valsts robezsardzi un Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi.

7. Vienošanās īstenošana un puses

7.1. Latvijas augstākās izglītības iestāde, kas ir reģistrēta un akreditēta Latvijas Republikā var pievienoties un parakstīt šo vienošanos visā tās darbības laikā, apņemoties īstenot šīs vienošanās principus un darbības.

7.2. Vienošanās noslēgta uz trim gadiem, un pēc trīs gadiem tās īstenošanu izvērtē ar Izglītības un zinātnes ministra rīkojumu izveidota komisija, kas koleģiāli lemj par vienošanās darbības izbeigšanu vai pagarina tās darbību, pārskatot nepieciešamās izmaiņas šajā vienošanās.

7.3. Katra no šīs vienošanās pusēm var izbeigt dalību šajā vienošanās, savu nodomu par to rakstiski paziņojot otrai pusei.

Paraksta

Izglītības un zinātnes ministrs un

Latvijas augstākās izglītības iestādes rektors